

Interreg

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ελλάδα-Κύπρος

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

RE-CULT

ΔΕΣΜΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Interreg

Ελλάδα-Κύπρος

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

RE-CULT

Συνέδριο Ανάδειξης
Θρησκευτικής Κληρονομιάς
και Θρησκευτικού Τουρισμού
Μυτιλήνη 2 Σεπτεμβρίου 2022

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Θρησκευτικός Τουρισμός και προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

- Το σύνολο των τουριστικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη διενέργεια ταξιδιού ατομικά / ομαδικά σε τόπους, χώρους και μνημεία, κτίσματα, μονές και ναούς που σχετίζονται με την ιστορία και την εξέλιξη της θρησκευτικής δραστηριότητας ή γενικότερα θρησκευτικής σημασίας, για λόγους θρησκευτικού, ιστορικού, πολιτιστικού και εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος.

- Όλες οι δραστηριότητες που διενεργούνται με κίνητρο, μεταξύ άλλων, το προσκύνημα, τη συμμετοχή σε θρησκευτικές τελετές / εκδηλώσεις, την εκπλήρωση τάματος, την έκφραση λατρευτικής πίστης και την εκπλήρωση εσωτερικής αναζήτησης περί του Θείου.

Η προώθηση των
θρησκευτικών προορισμών
ως ευρύτερης πολιτιστικής
σημασίας

Η ανάπτυξη του λεγόμενου
spiritual tourism και η
γενικότερη στροφή των
τουριστών προς αυθεντικές
και βαθιά πνευματικές
εμπειρίες

Η σύνδεση με άλλες θεματικές
μορφές τουρισμού
(γαστρονομικός, συνεδριακός,
slow tourism)

Green Pilgrimage Network

Σύνδεση μεταξύ του
θρησκευτικού τουρισμού και
του περιβαλλοντικά,
κοινωνικά και οικονομικά
συνειδητοποιημένου
τουρισμού

Προφίλ προσκυνητή - θρησκευτικού τουρίστα

Οικογένειες
με παιδιά

Οργανωμένο
και ομαδικό ταξίδι

Από χώρες της
Ανατολικής
Ευρώπης

Εκτός
τουριστικής περιόδου

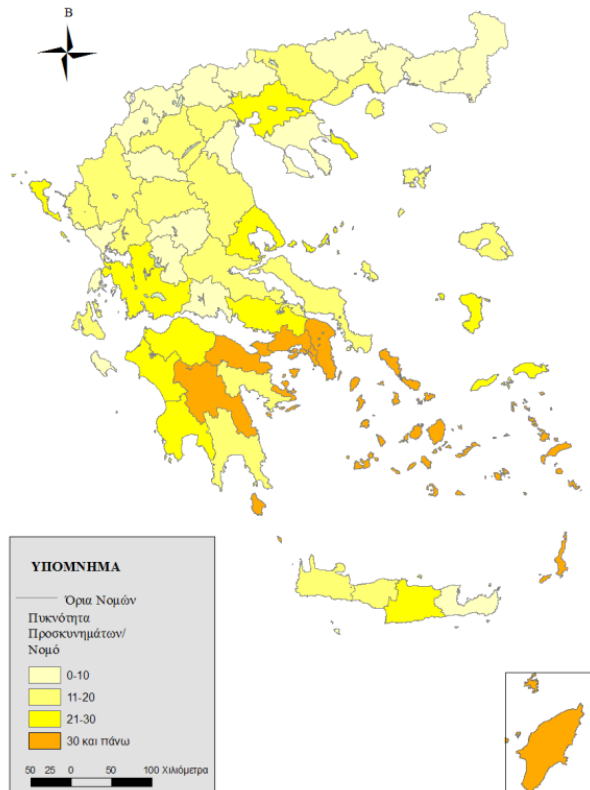
Μέσο και ανώτερο
εισόδημα

Ευσεβής
συμπεριφορά

Γενικά Στατιστικά Στοιχεία

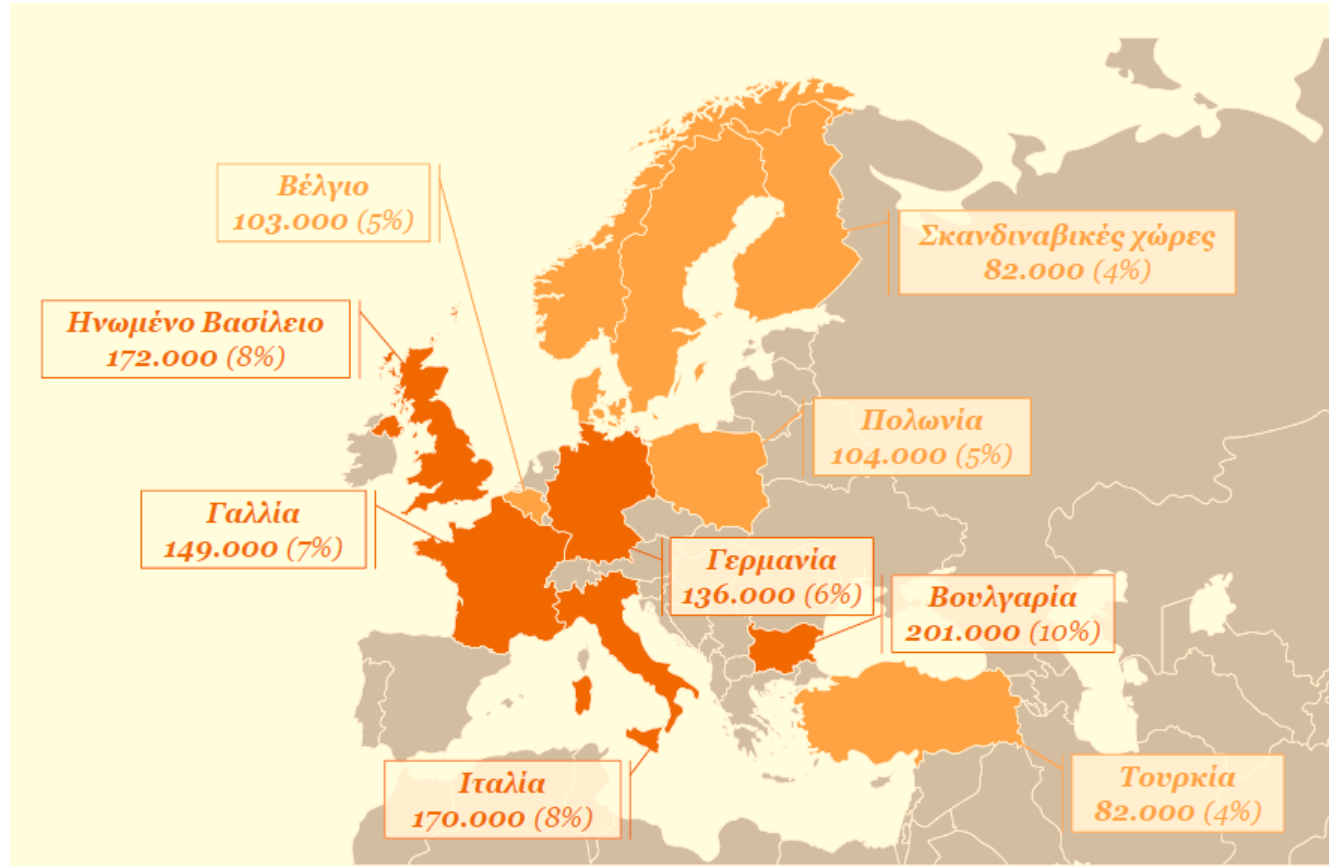

- 300 εκ. θρησκευτικοί επισκέπτες τον χρόνο που αντιπροσωπεύουν το ¼ όλων των διεθνών αφίξεων.
- 600 εκ. ταξίδια με θρησκευτικό κίνητρο το χρόνο.
- Ο παγκόσμιος τζίρος του κλάδου υπολογίζεται στα 15 δις.
- Η πιο «ανθεκτική» μορφή τουρισμού σε περιόδους κρίσης.

Πλήθος προσκυνημάτων ανά νομό.

Σ. Πολύζος (2017). Η χωρική και οικονομική διάσταση του θρησκευτικού τουρισμού στην Ελλάδα.

Εισερχόμενος Τουρισμός «Πολιτισμού και Θρησκείας»

ΣΕΤΕ INTELLIGENCE (2015). Ποιος είναι ο πελάτης μας; Χαρακτηριστικά εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα για «Ήλιος & Θάλασσα», «City Break», «Πολιτισμός & Θρησκεία»

«Δυνατά Σημεία» του Θρησκευτικού – Προσκηνυματικού Τουρισμού στην Ελλάδα

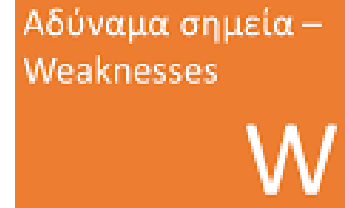
Δυνατά σημεία –
Strengths

S

- Η πλούσια θρησκευτική και πολιτιστική κληρονομιά.
- Το πλήθος προσκηνυμάτων με υψηλή επισκεψιμότητα.
- Η χωρική διασπορά των θρησκευτικών μνημείων σε όλη την Ελλάδα.
- Η διεθνώς αναγνωρισμένη θρησκευτική διαδρομή «Στα Βήματα του Απόστολου Παύλου».
- Διαμόρφωση δυναμικού πακέτου θρησκευτικού & γαστρονομικού τουρισμού (μοναστηριακή κουζίνα)
- Μοναδικά μνημεία με αρχιτεκτονική, καλλιτεχνική, ιστορική, πολιτιστική και θρησκευτική σημασία, παγχριστιανικής αξίας, σε μέρη μοναδικής φυσικής ομορφιάς.
- Η ελληνική γλώσσα και ο ρόλος της στη διάδοση του χριστιανισμού.

«Αδύναμα Σημεία» του Θρησκευτικού – Προσκηνυματικού Τουρισμού στην Ελλάδα

- Η ύπαρξη πολλών αναξιοποίητων θρησκευτικών μνημείων.
- Η έλλειψη υποδομών προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ.
- Η δυσκολία διασύνδεσης των μνημείων θρησκευτικού χαρακτήρα εξαιτίας της νησιωτικότητας.
- Η απουσία σύγχρονων μέσων ξενάγησης σε θρησκευτικά μνημεία και εν γένει, η περιορισμένη γνώση και ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών.
- Η περιορισμένη συγκέντρωση και ψηφιοποίηση των θρησκευτικών πόρων της χώρας για την ενιαία προβολή της ως Θρησκευτικού Προορισμού.
- Ελλείψεις τουριστικών υποδομών γύρω από τα θρησκευτικά μνημεία.
- Έλλειψη κατάρτισης ξεναγών/ οδηγών.

«Ευκαιρίες» και «Απειλές» για τον Θρησκευτικό – Προσκηνοματικό Τουρισμό στην Ελλάδα

Ευκαιρίες – Opportunities

- Αυξανόμενο ενδιαφέρον για τον Θρησκευτικό Τουρισμό.
- Προστασία τοπικής κουλτούρας και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Χρηματοδότηση από προγράμματα της ΕΕ.
- Δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων από διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας.

Απειλές – Threatens

- Μεγάλος ανταγωνισμός σε διεθνές επίπεδο.
- Απώλεια ενδιαφέροντος για τα θρησκευτικά μας έθιμα.
- Έλλειψη κονδυλίων για την ενίσχυση των υποδομών και της κατάρτισης.
- Ιδιαιτερότητα ως προς τον χειρισμό της προβολής των θρησκευτικών μνημείων.

Υπερσύγχρονο κέντρο που περιλαμβάνει μια αίθουσα τρισδιάστατων προβολών δυναμικότητας 105 θέσεων, εξοπλισμένη με τελευταίας τεχνολογίας μηχανήματα.

Καλές πρακτικές

Μουσεία Συγκροτήματος Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας στην Τήνο

*Έκθεση Εκκλησιαστικών
Κειμηλίων και Εικόνων*

Πινακοθήκη

Μαυσωλείο της Έλλης

Σκευοφυλάκιο

Μουσείο Τηνίων Καλλιτεχνών

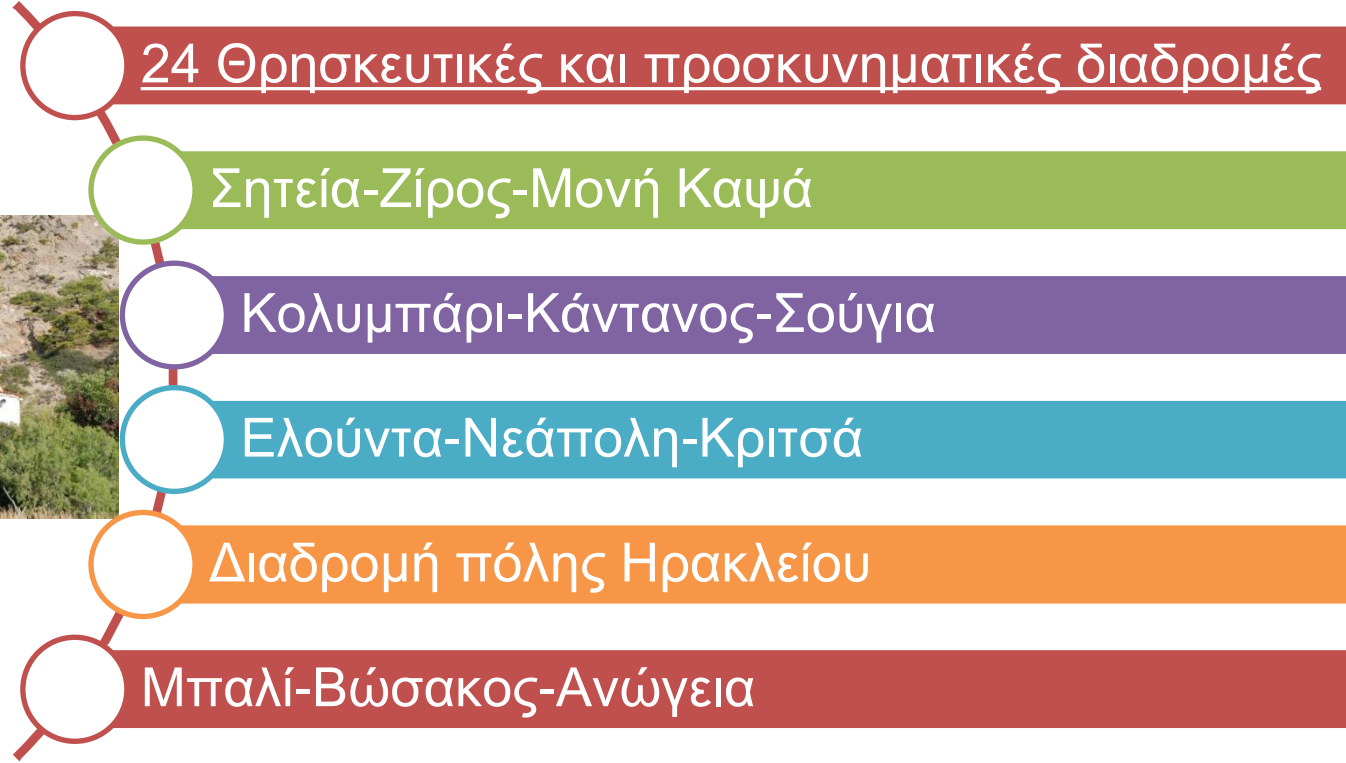
Μελέτη περίπτωσης

Κρήτη

- ✓ Μακραίωνη ορθόδοξη παράδοση διάχυτη σε πόλεις και ύπαιθρο (ναοί, μοναστήρια, ξωκκλήσια, σπήλαια-ασκητήρια)
- ✓ Μοναδικός φυσικός πλούτος, μεγάλη ιστορική & αρχαιολογική κληρονομιά
- ✓ Αγιογραφική παράδοση
- ✓ Κρητική κουζίνα και οινική παράδοση
- ✓ Πλούσιος λαϊκός πολιτισμός

Πηγή: <http://orthodoxcrete.com/el/>

Άξονας Στρατηγικής

Να καταστεί ο Θρησκευτικός Τουρισμός αναπόσπαστος κρίκος της τουριστικής αλυσίδας, πυλώνας βιώσιμης ανάπτυξης, διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος και των κινήτρων επίσκεψης, μηχανισμός διατήρησης και ανάδειξης των θρησκευτικών μνημείων, μέσο επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και αύξησης των τουριστικών ροών καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Χάρτης Κοινού Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης & Μάρκετινγκ

ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
<p>★ Χαρτοφυλάκιο προϊόντος Θρησκευτικού Τουρισμού</p>		
<p>★ Διαχείριση προϊόντος & εμπειρίας επισκεπτών</p>		
<p>★ Ανάπτυξη, βελτίωση υποδομών θρησκευτικού τουρισμού</p>	<p>★ Προστασία και ανάδειξη θρησκευτικών μνημείων</p>	
<p>🔴 Βελτίωση Προσβασιμότητας Θρησκευτικών – Πολιτιστικών Μνημείων</p>	<p>🔴 Αύξηση της Γνώσης Θρησκευτικών – Πολιτιστικών Μνημείων</p>	<p>🔴 Δραστηριότητες Διαχείρισης Κινδύνων & Προφύλαξη των Θρησκευτικών – Πολιτιστικών Μνημείων</p>
<p>🔴 Αύξηση Αριθμού Επισκεπτών Θρησκευτικού – Πολιτιστικού Τουρισμού</p>	<p>🔴 Ανάπτυξη Θεματικών Τουριστικών Διαδρομών</p>	<p>🔴 Διαχείριση - Μείωση Λειτουργικών Κινδύνων</p>
<p>🔴 Αύξηση Καταγραφής Αριθμού Θετικών Τουριστικών Εμπειριών στην Πλατφόρμα / Social Media</p>	<p>🔴 Προστασία και ανάδειξη θρησκευτικών μνημείων / εθίμων – πρακτικών</p>	<p>🔴 Προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος</p>
<p>🔴 Μείωση Αριθμού Παραπόνων Επισκεπτών</p>		
<p>🔴 Βαθμός Ικανοποίησης Επισκέπτη Θρησκευτικού – Πολιτιστικού Τουρισμού</p>		
<p>🔴 Αύξηση Μέσου Τιμολογίου ανά επισκέπτη</p>		
<p>🔴 Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου</p>		
<p>🔴 Βελτίωση της Διασυνδεσιμότητας της Κύπρου (Αεροπορικά / Ακτοπλοϊκά)</p>		

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:
ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ -
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Χάρτης Κοινού Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης & Μάρκετινγκ

ΑΞΙΟΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
<p>★ Μάρκετινγκ - προβολή θρησκευτικού τουρισμού</p>		
<p>★ Πληροφόρηση Επισκεπτών</p>	<p>★ Πληροφόρηση Επισκεπτών</p>	
<p>★ Branding Θρησκευτικού Τουρισμού</p>		
<p>★ Καμπάνια γενικής ενημέρωσης</p>		
<p>🚫 Βελτίωση της Γνώσης των Επισκεπτών σε θέματα Τοπικών Αξιών / Εθίμων / Κινδύνων κ.α.</p>		
<p>🚫 Ανάπτυξη Προωθητικών Ενεργειών Θρησκευτικών – Πολιτιστικών Μνημείων</p>	<p>🚫 Αύξηση του αριθμού Θεματικών Τουριστικών Εκδρομών σε Θρησκευτικά – Πολιτιστικά Μνημεία</p>	
<p>🚫 Τμηματοποίηση – Στόχευση Πελατειακών Ομάδων</p>	<p>🚫 Ανάπτυξη Επισκεψιμότητας σε Θρησκευτικά – Πολιτιστικά Μνημεία</p>	
<p>🚫 Αύξηση Αριθμού Επισκεπτών στην Πλατφόρμα Θρησκευτικού – Πολιτιστικού Τουρισμού</p>		
<p>🚫 Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου</p>		
<p>🚫 Αύξηση Αριθμού Επισκεπτών Θρησκευτικού – Πολιτιστικού Τουρισμού</p>		

**ΑΞΙΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:
ΠΡΟΩΘΗΣΗ - ΠΡΟΒΟΛΗ -
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Χάρτης Κοινού Στρατηγικού Σχεδίου Δράσης & Μάρκετινγκ

	ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	<ul style="list-style-type: none"> ★ Επενδυτικά κίνητρα ανάπτυξης θρησκευτικού τουρισμού ★ Ενίσχυση θεσμικής ικανότητας στον τομέα του θρησκευτικού τουρισμού 		<ul style="list-style-type: none"> ★ Επενδυτικά κίνητρα ανάπτυξης θρησκευτικού τουρισμού ★ Ενίσχυση θεσμικής ικανότητας στον τομέα του θρησκευτικού τουρισμού 🚫 Διασφάλιση επίτευξης των στόχων για τον Θρησκευτικό – Πολιτιστικό Τουρισμό
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: ΔΙΚΤΥΩΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> ★ Συνεργασίες σε εθνικό επίπεδο ★ Συνεργασίες σε διεθνές επίπεδο 	<ul style="list-style-type: none"> 🚫 Συμμετοχή σε Ερευνητικές – μελετητικές δραστηριότητες 🚫 Ανάπτυξη – Προώθηση Κοινών Προγραμμάτων Προβολής με γειτονικές χώρες 	
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> ★ Πιστοποιημένη εκπαίδευση στο θρησκευτικό τουρισμό ★ Ανθρώπινο δυναμικό 🚫 Βελτίωση της Εκπαίδευσης, Αναπτυξη Γνώσεων σε θέματα διαχείρισης του επισκέπτη 🚫 Διαχείριση της Γνώσης & Πληροφόρηση για Λήψη Αποφάσεων 🚫 Εκπαίδευση – Καθοδήγηση Επιχειρήσεων Τουρισμού για θέματα θρησκευτικού – Πολιτιστικού Τουρισμού 	<ul style="list-style-type: none"> 🚫 Βελτίωση της Γνώσης των Εκπροσώπων της Εκκλησίας σε θέματα Ιστορικής αποτύπωσης προστασίας των μνημείων 	<ul style="list-style-type: none"> 🚫 Βελτίωση της Γνώσης σε θέματα Σεβασμού σε Τοπικές Αξίες και σε θέματα Περιβάλλοντος

Στόχοι:

- Ολοκληρωμένη καταγραφή και ανάδειξη του θρησκευτικού πλούτου.
- Δημιουργία ελκυστικού και ανταγωνιστικού προϊόντος Θρησκευτικού - Προσκυνηματικού Τουρισμού.
- Δημιουργία ισχυρής ταυτότητας για Ελλάδα και Κύπρο ως διεθνών προορισμών Θρησκευτικού - Προσκυνηματικού Τουρισμού.
- Αύξηση του αριθμού επισκεπτών Θρησκευτικού - Προσκυνηματικού Τουρισμού.

Στόχοι:

- Επέκταση της τουριστικής περιόδου.
- Στοχευμένη προβολή του Θρησκευτικού - Προσκυνηματικού Τουρισμού.
- Κατάρτιση, επιμόρφωση των εμπλεκόμενων στον Θρησκευτικό Τουρισμό.
- Αξιοποίηση χρηματοδοτικών ευκαιριών.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) / Επόμενη Μέρα

- ✓ Προτάσεις δράσεων ανάπτυξης του θεματικού προϊόντος (ΕΣΔ 2022).
- ✓ Προσέγγιση συγκεκριμένων αγορών για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την ανάπτυξη/προώθηση κοινών προϊόντων - διαδρομών θρησκευτικού/προσκυνηματικού τουρισμού βάσει Μνημονίων Συνεργασίας (μεταξύ των οποίων και η Κύπρος).
- ✓ Προτεινόμενη δράση για το 2023: Ανάπτυξη, προώθηση και χαρτογράφηση της πολιτιστικής διαδρομής «Στα βήματα του Αποστόλου Παύλου» (σε συνεργασία με το ΥΠΟΑ και ενδεχόμενη διακρατική συνεργασία με Κύπρο, Ισραήλ και Ιταλία).
- ✓ Προσκλήσεις για έργα ΕΣΠΑ/Προγραμματική Περίοδος 2021-2027

Ευχαριστώ πολύ!